

25 ta' Settembru, 1954

Imħallef :

Onor. Dr. W. Harding, B. Litt., LL.D.

Il-Pulizija

versus

Il-Wieg Nobbli Baroni Jerome Depiro D'Amico Inguanez

**Traffiku — Daqq tal-Horn — Reg. 78 tal-Motor Car
Regulations — G.N. 24 tal-1948**

Fis-sruqqan ta' sejikoli tul-mutur mhux permezz li jaistu b-sejjies b-l-horn jekk b'mezzi ukku, jekk daur il-ksejjies mu jkunux meħtiega. Din il-ħtiega għandha tigi korrerlatata mat-traffiku; b'mod li ma hemmx kontravvenzjoni tul-l-ġi (a) metu l-horn jinduqq għax ikun hemm l-obligu li jinduqq, jex (b) meta wieħed iduqq il-horn għal xi skop ruġjonevoli li jkollu relazzjoni maċ-ċirkustanzi kontingenti li jkunu pprezentaw ruħhom waqt ir-riżoluzzjoni.

Il-Qorti — Rat l-imputazzjoni kontra l-insemmi Baroni Depiro D'Amico Inguanez talli f'Sarria Street, Floriana, fit-28 ta' April, 1954, għal xi 1.11.20 a.m., waqt li kien isuq car 4133, għamel ħsejjes bla bżonn billi daqq il-horn meta ma kienx neċċesarju:

Rat is-sentenza tal-Qorti Kriminali tal-Magistrati ta' Malta ta' l-ewwel ta' Luuji, 1954, li biha l-imputat instabbi u gie kundannat ghall-ammenda ta' 5s.;

Rat ir-rikors li biċċi l-imputat appella minn dik id-deċiżjoni, u taħab li tigi rewokata u li jiġi liberat;

Trattat l-appell, din il-Qorti kkunsidrat;

L-imputazzjoni odjerna tinstab fuq it-tieni paragrafu tar-regolament numru 78 tar-“Regulations regarding Motor Vehicles”, publikati bil-Government Notice 24 ta’ 1-1948, li jgħid hekk: “No person shall make, or cause, or permit to be made, any unnecessary noise with the horn or other warning device”;

Issa, huwa ċar illi l-kelma deċċiżiva f’dan ir-regolament bija l-keßma “unnecessary”. Huwa ugwalment ċar li din il-kelma ma tistax tiġi korettament interpretata jekk na’ tiġix “korrelata mat-traffiku”: għas-sempliċi raguni li dan hu regolament tat-traffiku, u kwindi, f’materja ta’ interpretazzjoni, għandu jiġi segwit il-principju illi, fl-interpretazzjoni ta’ dawk li jissejha “general words”, għandu jiġi preferut is-sens “in which they best harmonise with the subject of the enactment and the object which the legislator had in view” (ara Maxwell, Interpretation of Statutes, p. 52). Għalhekk, ja-darba dan ha regolament tat-traffiku stradali, u lad-darba l-iskop tal-legislatur kien xi jiġu evitati hsejjes imbox konnessi mat-traffiku, jiġi, bħala konsegwenza, li ma hemmx kontravvenjeni tal-ligi (a) meta horn jindaq għax ikun hemm l-obligu li jindaq, jew- (b) meta wieħed idoqq il-horn għal xi skop ragjonewolv; li jkollu relazzjoni maċ-ċirkustanzi kontingenenti li jkunu pprezentaw ruħhom waqt ja-cirkolazzjoni;

Hi għalhekk aktar preciża d-dispożizzjoni tal-kodici stradali Ta'żjan, li tgħid hekk: “E' proibito ai conducenti di servirsi, senza necessità inerenti alla circolazione, nelle città e nei villaggi, delle segnalazioni acustiche”. Il-kliem “inerenti alla circolazione” juru ċar li l-kriterju distintiv hu appuntu jekk in-necessità tkunx inerenti ma’ l-incidenti tat-traffiku. Tant illi il-Professor Alfredo Zannetti Piromallo, fl-opera tiegħi “Commento alle Leggi sulla Tutela delle Strade e della Circolazione”, fl-osservazzjonijiet tiegħi dwar dan ir-regolament partikulari, jgħid: “Dove deriva che l'uso delle segnalazioni sia illecito quando si verifichi 'fuori' od 'oltre' il bisogno”;

Eżempju tipiku ta’ daqq ta’ horn bla bżonn, jew oltre l-bżonn, u bla ebda konnessjoni mat-traffiku, huwa dak ta’ bniedem li jieqaf, per eżempju, hdejn dar, u jibda jdoqq il-

horn blex jažu lill-persuni li qiegħdin gewwa d-dar li huwa wasal; jew ta' minn idoqq il-horn għal espliċi divertiment, kif, par eżempju, jiġi sfortunatament ta' spiss hawn Malta, partikolarmen fil-hud u festi, fix-xhur tas-sajf, meta x-charr-a-banex tax-xadati jgħaddi, speċjalment minn San Giljan u Tas-Sliema, u merament-ghall-pjaċir, jew suppost pjaciż tagħ-hom, kbala parti mix-xalata, idoqqu kontinwament bla ma jaqtgħu l-horn tal-karrozza:

Premessa din l-espożizzjoni ta' l-aspett ġoridiku, huwa xieraq illi l-Qorti tura x-imbomba f-fatti tal-każ:

Dwar il-fatti hemm tħet depożizzjonijiet, vwoldiri dik tas-Supintendent tal-Polizijsa Xuereb, dik l-tal-Kuntistabbli Sammut, u dik li fuq taħbi tiegħu stess ta-l-imputat;

Fuq il-pont rilevanti ta' l-inċident, is-Sup. Xuereb jgħid illi, fil-waqib li ċertu numru ta' vejkoli kieni mwaqqfin bdejn Sarċija, il-Furjana, milli jipprosegwu minnha "rehearsals" li kieni qiegħdin isiru in konnessjoni mal-viżita imminenti tat-Maestra Tagħlim r-Regina, soħhom A-eur ta' l-appellant, dana beda jdoqq il-horn, u avviċinah allura l-Kuntistabbli Sammut, u kellmu. Kompli jgħid, is-Supintendent Xuereb, ipli, kif il-Kuntistabbli Sammut tħalaq l-appellant, dana rega' beda jdoqq il-horn. Rikjamat mill-Qorti, is-Supt. Xuereb qai li meta l-imputat rega' beda jdoqq il-horn, fit-tieni okkazjoni, il-Kuntistabbli Sammut kien ill-angha biex xi żewġ passi jew pass wieħed mill-appellant, imma kien ghadu (kif esprima ruhu x-xhud) "close";

Il-Kuntistabbli Sammut, dejjem fuq il-pont rilevanti ta' din il-kawża, jgħid li fl-okkażjoni fuq imsemmija l-imputat daqq il-horn, u huwa avviċinah u spjegalu li t-traffiku kien miżiżu. Kompli jgħid, fit-tieni xhieda tiegħi, illi l-imputat rega daqq il-horn, mhux meta bn kien bogħod minnu xi pass jew tnejn, imma wara li lu kien digħiha postu u kien distanti mill-imputat għat-tul ta' din l-awla kriminali u ftit;

Id-diskrepanza bejn it-żewġ versjonijiet hija serja. Infatti, jekk l-imputat daqq il-horn għat-tieni darba immedjata wasa li l-Kuntistabbli Sammut kellmu, u meta dan il-

kuatistabbli kien **għadu** illarga minnu xi pass jew tnejn, allura d-daqq tal-horn ma setgħax kien ġustifikat; mentri jekk l-imputat daqq il-horn wara ċertu intervall ta' żmien, meta l-Kuntistabbli Sammut kien ga-laħaq postu, allura jiġi ja' iġġi illi d-daqq tal-horn għat-tieni darba seta' kien konness mal-kontingenzi tat-traffiku provviżorjament **sospiż**;

L-appellant fix-xhieda tiegħu qal illi, peress li huwa kien jinsab fin-necessità urgenti li jidher l-Isptar Centrali, daqq il-horn, meta gie miżimum it-traffiku, biex jirrikjama l-attenzioni tal-Kuntistabbli Sammut. Kompli ġgħid li dan il-kuntistabbli avviċinah u spjegaku r-raguni l-ghala t-traffiku kien **sospiż**, u l-appellant kien sodisfatt b'dina l-ispiegazzjoni. L-appellant eskluda reċiżament li daqq il-horn għat-tieni darba:

Dan l-icċat tal-provi jingenera ċertu konflitt li jgħid dubju serju jekk il-Prosekuzzjoni rex-xilhiex tipprova li l-imputat daqq il-horn bla bżonn u bla ebda konnessjoni mat-traffiku. Infatti, jekk il-Kuntistabbli Sammut spjega lill-appellant ir-raguni tat-twaqqif tat-traffiku, ma hux verosimili li dan jerġa idaqq il-horn propriji meta l-kuntistabbli kien tħieghed minnu pass jew tnejn:

Jekk l-appellant rega' daqq il-horn wara li l-kuntistabbli kien ga-laħaq postu, allura d-daqq tal-horn seta' kien motivat bil-kontingenzi varjavibili tat-traffiku f'ċirkustanzi sinni. Jekk l-appellant daqq il-horn f'okkażjoni waħda biss, hu ċert li dina kienet sempliċi rikjam ta' l-attenzioni tal-Kuntistabbli Sammut, li appuntu fehemha bhala rikjam, tant illi mar-ispjega lill-appellant il-ghala t-traffiku kien niżżum:

F'dawn ie-ċirkutanzi l-Imputazzjoni nta sejbx il-baži tagħha fil-ligi;

Għalhekk din il-Qorti tiddeċidi b'illu tilqa' l-appell, tir-revoka s-sentenza appellata, tiddiċċi jara l-appellant mhux ħati, u tordna li jiġi liberat.
